

Gebakjes

Kopieerblad Gebakjes

Aan de hand van het aantal gebakjes op twee schalen gaan de leerlingen uitzoeken hoeveel van de gasten er al zijn: de helft, of meer dan de helft of minder dan de helft.

Titel	Gebakjes
Groep / niveau	Groep 3/4
Leerstofaspecten	Meer/minder bepaling Tellen Structureren De helft/halveren
Bedoeling	In deze activiteit gaat het erom dat de kinderen strategieën ontdekken in verband met meer/minder bepaling. Mogelijke strategieën zijn: wegstrepen, schuiven, tellen ...
Benodigheden	Per tweetal: <ul style="list-style-type: none">• kopieerblad Gebakjes• potloden of stiften• eventueel: een rekenrek• eventueel: fiches (heel veel nodig)
Organisatie	Na de klassikale introductie kan de activiteit in tweetallen worden uitgevoerd.

Introductie van de context

Begin een klassengesprek over 'receptie' om er achter te komen of de kinderen weten wat dit is. (De betekenis 'ontvangstbalie', van bijvoorbeeld een hotel of kantoor wordt hier niet bedoeld).

U kunt bijvoorbeeld vragen: Is iemand wel eens op een receptie geweest? Waarvoor? Als er geen leerling reageert: Is iemand wel eens op een bruiloft geweest? Probeer met doorvragen het begrip receptie duidelijk te maken. Een receptie wordt vaak gehouden bij een speciale feestelijke gelegenheid. Bijvoorbeeld bij de opening van een gebouw, of omdat iemand 50 jaar is geworden, of omdat twee mensen 25 jaar getrouwd zijn.

Introductie van het probleem

U kunt het probleem als volgt introduceren. Misschien is de context zo aan te passen dat het gaat over een gebeurtenis die uw leerlingen herkennen.

De nieuwe sporthal is af en vandaag is de officiële opening. De gasten worden ontvangen in de hal en krijgen een kopje koffie met een gebakje.

'Kan ik al met mijn toespraak beginnen?' vraagt de burgemeester.

'Ik denk dat u beter nog even kunt wachten,' zegt de directeur van de sportschool

terwijl hij naar de gebakjes kijkt Laat de foto aan de kinderen zien. Vraag waarom de directeur zegt dat de burgemeester nog beter even kan wachten?

Het is hier van belang dat de kinderen opmerken dat elke gast één gebakje neemt. Ofwel, er is sprake van een één op één relatie tussen de gasten en de gebakjes. Aan de hand van het aantal gebakjes dat er nog ligt, of al is weggenomen, kun je zien hoeveel gasten nog moeten arriveren, respectievelijk, aanwezig zijn. Laat de kinderen dit verband in eigen woorden uitleggen.

Leg vervolgens het volgende probleem voor.

Bedenk samen een manier hoe je kunt uitzoeken hoeveel gasten er al zijn (of hoeveel er nog moeten komen): Is dat de helft, of meer dan de helft of minder dan de helft van alle gasten die komen? Laat op het grote vel papier zien hoe jullie dit probleem hebben opgelost.

Deel nu aan elk tweetal één kopie uit van het kopieerblad Gebakjes. Observeer de kinderen wanneer ze aan het werk zijn. Het kan zijn dat kinderen denken dat er meer chocolade gebakjes waren. Dat komt omdat ze kleiner lijken, omdat ze verder weg liggen. Zien ze dat er steeds vijf gebakjes achter elkaar op een schaal passen?

Geef eventueel als hint dat ze op het werkblad ook mogen tekenen en schrijven als dat ze handig lijkt.

Ook kan het gebeuren dat een tweetal de gebakjes gaat vergelijken. Herinner deze leerlingen aan de bedoeling is dat ze iets zeggen over het aantal gasten dat er al is: Is dat de helft, of meer dan de helft of minder dan de helft?

Kijk welke strategieën er gebruikt worden om straks met de bespreking de volgorde van de strategieën te kunnen bepalen.

Strategieën

De kinderen kunnen verschillende strategieën gebruiken. Binnen één strategie zijn er verschillende aanpakken mogelijk:

- Structureren

Door alle gebakjes op de voorste schaal te 'leggen.' Op elke rij van een schaal passen acht gebakjes. De gebakjes van de achterste schaal kunnen op de voorste schaal worden getekend.

Er blijven er twee over, dus meer dan de helft van de gasten moet nog komen, ofwel minder dan de helft is er al (ervan uitgaande dat elke gast één gebakje neemt).

- Tellen

Op één schaal passen 40 gebakjes, dus twee schalen is 80 gebakjes. Er zijn er 42 over, 38 zijn er weg, dus het aantal gasten dat er al is, is minder dan de helft.

- Een combinatie van tellen en structureren

Op één schaal passen 40 gebakjes. Op de voorste liggen er 19, dan doortellen met de chocolade gebakjes: 20, 21, 22, 23, ..., 40; Nu is de voorste schaal vol en hebben we er nog twee over.

Bespreking

U hebt tijdens het observeren verschillende strategieën gezien. Bepaal nu de volgorde waarin de strategieën worden besproken. Laat eerst twee leerlingen voor de klas komen die een strategie hebben gebruikt die voor iedereen goed is te begrijpen. Bijvoorbeeld die waarbij de gebakjes op één schaal zijn getekend. Vraag hoe ze dat hebben gedaan. Systematisch is bijvoorbeeld: Een gebakje van de achterste schaal wordt doorgestreept en op de voorste schaal getekend. Of sneller, gebruikmakend van de structuur, een heel rijtje van vijf doorstrepen en die dan op de voorste schaal

tekenen. Een andere manier is: tellen hoeveel chocoladegebakjes er zijn en die dan op de voorste schaal tekenen. (Er zijn 19 chocolade gebakjes).

Het is de bedoeling dat alle strategieën die in de klas zijn gebruikt aan bod komen. De strategie 'tellen' kan als laatste. Tot slot worden de strategieën vergeleken. Er mag geen kwalificatie gegeven worden aan de strategieën zoals minst handige of de beste manier; elk tweetal gebruikt een manier die zij begrijpen en voor hen handig is. Laat verschillende leerlingen vertellen welke ze zelf handig vinden en waarom. Is het de manier die ze zelf gebruikt hebben?

In de methodes

Alles telt

Pluspunt

De wereld in getallen

Wis en Reken

Kijk en vergelijk. Welke flat heeft meer ramen?

Groep 3: Werkboek 1B, blok 5, dag 5, pagina 9,
opdracht 1

Gebakjes

